

David Stockman zopet v težavah; napadalci člani Reaganove vlade

WASHINGTON D.C. — Načelnik zveznega proračuna David A. Stockman je zopet tarča napadov zaradi svojih trditvev o obsežnosti primanjkljaja zveznega proračuna za l. 1982, ki se bo končalo 1. oktobra letos. Napadalci so sami člani Reaganove administracije, ki trdijo, da so Stockmanova napovedovanja o tem, da bo proračunski primanjkljaj letos večji od 100 milijard dolarjev, namenoma neresnična.

Ti člani vlade, ki podpirajo znižanje zveznih davkov in nasprotujejo vsakršnemu povišanju le-teh z namenom, da bi bil na ta način zmanjšan napovedan primanjkljaj, menijo, da razpoložljivi podatki pričajo o tem, da bo primanjkljaj letos le okoli 70 milijard dolarjev.

Stockman naj bi vse to vedel, a, tako trdijo njegovi nasprotniki v vladi, nasprotuje že uzakonjenemu znižanju zveznih davkov in tudi tolikšnim izdatkom za obrambne namene. Obe točki podpira predsednik Reagan, ne pa Stockman.

David Stockman naj bi torej objavil neresnična poročila o obsegu zveznega proračuna zato, da bi spodbujal kongresnike k povišanju zveznih davkov in znižanju izdatkov za obrambne namene ZDA. S tem bi Stockman posredno dosegel tisto, kar ni zmožen doseči neposredno.

Kot kaže, ima Stockman še vedno podporo predsednika Reagana, zahrbtni napadi njegovih nasprotnikov pa utegnejo škodovati enotnosti administracije. Opazovalci Reaganove vlade so prepričani o tem, da bo Stockman med žrtvami prve obsežnejše reorganizacije administracije, do katere pa še ni prišlo.

S. Gotbzadeh, bivši zunanji minister Irana, aretiran

TEHERAN, Iran — Iranski policisti so aretirali bivšega zunanjega ministra Sadega Gotbzadeha in ga obtožili sodelovanja v zaroti, namen katere je bil atentat na verskega voditelja, ajatolija Homeinija. Skupaj z Gotbzadehom je bilo aretiranih okoli 10 drugih oseb, večinoma članov njegove družine.

Komunike iranskih vojaških sil je povedal, da je bil Gotbzadeh pod nadzorstvom dalj časa in da so mu agenti prisluškovali. Na podlagi tega prisluškovanja, pravi komunike, imajo zanesljive dokaze o zaroti zoper Homeinija in o Gotbzadehovi vlogi v njej.

V letih pred revolucijo, ko je ajatola Homeini bival v izgnanstvu, je bil Gotbzadeh eden njegovih najzvestejših sodelavcev. Po prevratu leta 1979 je postal Gotbzadeh vpliven član revolucionarnega vodstva. Nekaj časa je vodil iranski radio in televizijo, kmalu po ugrabitvi ameriških talcev novembra 1979 pa ga je Homeini imenoval za zunanjega ministra pod takratnim predsednikom Banisadrom.

Novi grobovi

John Alich

V soboto, 10. aprila, zjutraj je v St. Vincent Charity bolnišnici umrl 94 let stari slovenski pionir John Alich, rojen v Sloveniji, od koder je prišel v Cleveland januarja 1905. leta in bival najprej v okolici E. 39 St. in St. Clair Ave., potem pa nad 60 let na Bonna Ave., mož Josephine, roj. Jakšič, s katero je bil poročen 67 let, oče Johna A. in Leone Marie Alic (umrla lani), 4-krat stari oče in 4-krat prastari oče, član Društva Najsv. Imena pri Sv. Vidu. V letih od 1915 do 1919 je delal kot mlekar, nekaj let je imel lastno mlekarico na 6718 St. Clair Ave., potem bil zaposlen pri Brown Body Co. in končno pri General Motors Corp. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na 17010 Lake Shore Blvd. danes, v torek, v cerkev sv. Vida ob 10. dopoldne, od tam na pokopališče Vernih duš.

Joseph Champa

V nedeljo, 11. aprila, zjutraj je v Holy Family Cancer Home umrl 78 let stari Joseph Champa, rojen v Sodražici, Slovenija, od koder je prišel v Cleveland leta 1926 in bival nekaj let na 1161 Norwood Rd., zadnjih 29 let pa na 2190 Glenridge Blvd., mož Marie, roj. Virant, oče Raymonda, stari oče Cindy, brat Rudyja in Franka (oba že pok.) ter Pepe Krasovec (SFRJ), zaposlen pri Fisher Body na Coit Rd. 39 let, do svoje upokojitve leta 1965, član ABZ št. 12 in Kluba slovenskih upokoencev v Euclidu. Privatni pogreb v oskrbi Železnega pogrebnega zavoda na E. 152 St. bo jutri, v sredo, na pokopališču Knollwood. Na mrtvaškem odru bo danes, v torek, od 2. do 4. popoldne in od 7. do 9. zvečer. Družina bo hvaležna za darove v pokopnišni ustanovi.

Žid ameriškega rodu streljal na islamske vernike v mošaji

JERUZALEM, Izr. — Na velikonočno nedeljo je 38-letni Alan H. Goodman, židovski priseljenec iz ZDA in oblečen v izraelski vojaški uniformi, vdril v islamsko mošejo Dome of the Rock v tem mestu in streljal z avtomatsko puško znamke M-16 na zbrane vernike. Ubil je 2 Islamec, 25 drugih pa ranil, predno so ga razorožili in odvedli izraelski policisti.

Streljanje v mošaji je povzročilo več izgrediv. Arabci so demonstrirali na ulicah tega tako za kristjane, žide in islamske vernike svetega mesta. V teh izgredivih je bilo ranjenih najmanj 150 oseb, policisti in vojski so uporabljali solzilni plin, da so ukrotili demonstrante. Poulični izgredivi so bili najboljše v tem mestu v zadnjih 15 letih, vse od zasedbe vzhodnega dela mesta od Izraelcev v 6-dnevni vojni leta 1967.

Izraelci so tudi streljali, pri tem pa ranili 11 oseb.

Uradno poročilo izraelske vlade trdi, da je Goodman blaznež, ki je storil atentat na lastno pest ter da ni bila vpletena nobena organizacija. Goodman je baje študent v nekem židovskem semenišču v Jeruzalemu.

Vlada Menahema Begina je obžalovala napad na mošejo, prvo večjo versko zgradbo, ki so jo gradili Islamci po ustanovitvi svoje vere. Mošejo so začeli graditi že leta 688 in jo končali 3 leta kasneje. Stoji na kraju, kjer je bil najsvetejši židovski tempelj, ki so ga bil porušili Rimljani leta 70 in od katerega še stoji le del enega zidov, tkzv. Walling Wall.

Islamci verujejo v to, da je njihov prerok Mohamed odšel v nebesa prav s tega kraja, zato je omenjena mošeja tretja na lestvici najsvetejših islamskih točk, takoj za svetima mestoma Meka in Medina.

Ameriška Domovina druži Slovence po vsem svetu!

nikov spomin Holy Family Cancer Home.

Madeži na podobi polboga – Vladimir Dedijer o Titu

I.

nost pred sramotenjem od strani enega njegovih zgodovinarjev. Sicer drži, da je na koncu 1268 strani Tito še vedno junak jugoslovanske revolucije in veliki ustvarjalec države. A podoba revolucionarja ni na noben način več neomadeževana. Bajka parti-zanske borbe je opraskana, njen junak, Josip Broz Tito, ni noben polbog več, marveč kaže človeške poteze.

Za strokovnjake prinaša Dedijer sicer komaj kaj novega, a kar se tu v nakladi 70.000 izvodov, (ki je bila takoj razprodana), pripoveduje široki jugoslovanski javnosti, ki je doslej v Tita tako verovala, je zmožno funkcionarje vladajočega razreda soočiti z vprašanji, na katera bo težko odgovoriti.

Tito je ukazal v začetku upora, leta 1941 — tako na pri-

HAIGOVO POSREDOVANJE NI USPELO; ŽE DANES SE VRNE V ZDRUŽENE DRŽAVE

LONDON, V. Br. — Poskus državnega tajnika ZDA Aleksandra M. Haiga, da bi posredoval med Veliko Britanijo in Argentino in tako preprečilo zasedbo Falklandskega otočja, ni uspel. Haig bo že danes odpotoval v ZDA.

Zaenkrat še ni prišlo do incidenta med Argentino in Veliko Britanijo. Argentinci spoštujejo blokado, ki so jo napovedali Angleži, izredno močna angleška mornariška enota je še vedno za teden dni oddaljena od Falklandskega otočja. Dejstvo pa je, da imajo Angleži v falklandskih vodah najmanj 4 podmornice, ki so, vsaj tako trdijo Angleži, pripravljene potopiti vsako argentinsko ladjo, ki naj bi se pojavila v teh vodah.

Haig je prepričan o tem, da je še vedno dovolj časa za mirovno rešitev spora, da pa se ta čas naglo zožuje. Ministrska predsednica angleške vlade Margaret Thatcher noče odstopiti od trdnega stališča, da morajo kot prvi, neobhodni predpogoj za resnišča pogajanja vsi argentinski vojski zapustiti Falklandsko otočje. Ta predpogoj je pa povsem nesprejemljiv argentinski vojski vladi, ki je že imenovala svojega posebnega guvernerja za otočje, ki ga je preimenovala v Malvinško otočje.

Argentinci trdijo, da želijo pogajanja, a so kljub temu pripravljeni sprejeti boj z Angleži, ako to zahtevajo Angleži. Predpogoj za Argentine je, da bi postalo otočje v pravem smislu svoja last, kar pa Velika Britanija ni voljna sprejeti.

Diplomati sedaj iščejo pot, po kateri bi mogli obe državi trditi, da sta v sporu zmagali. Zaenkrat so bili ti poskusi brez sadu.

Kot kaže, posebno v Veliki Britaniji je vedno več dvoma o tem, ali je Falklandsko otočje vredno vojnega spopada z Argentino. V prvih dneh po zasedbi, je vojne ukrepe Thatcherjeve vlade podprlo kar 68 odstotkov Angležev,

najnovejša javna povpraševanja pa kažejo, da je za vojno le 36 odstotkov povprašancev.

V Argentini, kjer so gospodarske razmere že itak težke, silno občutijo posledice ekonomskih ukrepov, ki so jih podvzele Anglija in druge članice Evropske gospodarske skupnosti. Te države so namreč ustavile uvoz iz Argentine.

Šele ta teden poslana Kanada popolnoma suverena država

TORONTO Kan. — Jutri bo prispela v Kanado angleška kraljica Elizabeta II. Na posebnih slovesnostih, ki bodo v soboto v prestolnici Ottawa, bo Elizabeta II. s posebnim kraljevskim ukazom proglasila veljavnost nove kanadske ustave. S to ustavo bo postala Kanada popolnoma suverena država, in to prvič v svoji 115-letni zgodovini.

Doslej je bila v veljavi v Kanadi tkzv. British North America Act of 1867. Kanadčani so mogli dopolniti to ustavo le s privoljenjem angleškega parlamenta. Veliko se je zanimal za novo ustavo ministrski predsednik Pierre E. Trudeau, ki je končno zmagal.

Francosko govoreči Kanadčani, predvsem bivajoči v pokrajini Quebec, niso zadovoljni z novo ustavo. V tej pokrajini je posebno močno prepričanje o separatizmu. Pokrajinsko vladu vodi Rene Levesque, voditelj Parti Quebecois, katere osnovna želja je, da bi bil Quebec neodvisen z le določenimi, strogo omejenimi povezavami z ostalo Kanado.

Ti separatisti se boje, da bo nova ustava vodila k enotnejši, centralistično vodeni državni enoti, v kateri bodo imeli francosko govoreči in pokrajina Quebec še manj pravic kot doslej.

partizani izgubljali svoje življenje v boju? Ali je bila jugoslovanska narodno-osvobodilna borba, kot se uradno imenuje, morda v isti meri tudi državljanska vojna, v kateri so se komunisti znebili svojih notranjepolitičnih nasprotnikov?

Dedijer poroča, da je po vojni vprašal Tita, zakaj se zmeraj hodi v uniformi okrog. Tito mu je odgovoril: "Uniformo bi slekel, ko bi bilo vseh 16 milijonov Jugoslovancev razumnikov. A razumnikov je v naši družbi malo, poznam pa miselnost kmetov. Poznam njihovo češčenje uniforme. Vesti se moram tako, kot si želi večina ljudstva." Ali je bila maršalova podoba, utegne vprašati Jugoslovanci, le sredstvo oblasti?

(Dalje prihodnjič)

Rev. Edward Pevec pomožni škof

CLEVELAND, O. — Danes dopoldne bo uradno potrjeno, da je papež Janez Pavel II. imenoval 57 let starega Edwarda Pevca, sina slovenskih priseljencev, za četrtega pomožnega škofa clevelandске škofije. Zadnja 3 leta je rev. Pevec predsednik Borromeo semenišča, kjer je tudi predaval na sedaj zaprti Borromeo višji šoli polnih 22 let.

Rev. Pevec je bil rojen v Clevelandu in je njegova rodovina bivala v senklerski naselbini. Posvečen v duhovnika je bil leta 1950 in potem služil 3 leta kot pomožni župnik pri Sv. Lovrencu v Nevburgu in Sv. Mariji v Elyriji, Ohio.

Stiri leta je bil rev. Pevec splošno priljubljen župnik pri Sv. Vidu v Clevelandu in sicer v letih 1975-1979, ko je bil

imenovan za predsednika Borromeo semenišča in ga je nasledil pri Sv. Vidu sedanji župnik, rev. Jože Božnar.

Kot pomožni škof bo rev. Pevec vikar za vzhodni del okraja Cuyahoga ter okraja Lake in Geauga.

Rev. Pevec je zelo razgledan in visoko izobražen duhovnik. Doktoriral je na univerzi Western Reserve leta 1964. Njegovi starši so že pokojni, ima pa sestro Dorothy Szymanski (Brecksville, O.) in Helen Jerse (Lakeside, Kalif.) ter brata Williama v Mentorju.

V kolikor je znano, je rev. Pevec prvi duhovnik slovenskega rodu iz širšega Clevelanda, ki je postal škof v stoltni zgodovini Slovencev v tem mestu.

Iz Clevelanda in okolice

Družabni večer—

V soboto, 17. aprila, v Slovenskem domu na Holmes Ave. priredi Tabor DSPB Cleveland svoj pomladni družabni večer. Večerja bodo servirali od 7. do 9. zvečer, za ples in zabavo bodo igrali Veseli Slovenci pod Dušanom Maršičem. Vstopnice so v predprodaji in lahko pokličete Milana Zajca (351-4961) ali Filipa Oreha (943-4681).

Slovanov koncert—

Moški pevski zbor Slovan poda koncert v nedeljo, 18. aprila, ob štirih popoldne v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave. Vsi vabljeni.

Da ste na tekočem—

Združena slovenska društva (U.S.S.) naznanjajo, da nudijo Slovincem možnost, da so vedno na tekočem glede slovenskih prireditvev v širšem Clevelandu. Ako boste poklicali tel. št. 531-4131, boste slišali podatke o bližajočih se prireditvah v našem mestu. Vesti stalno spreminjajo tako, da so točne in sveže. Ta servis imenujejo "Slovenian Source" in je na razpolago noč in dan. Poročila so seveda posneta na magnetofonskem traku. Ako želite pojasnilo o tem, kako naj bodo vključene vesti tudi o vaši organizaciji, lahko pokličete na tel. 481-7512.

Kartna zabava—

V soboto, 24. aprila, začeni ob 6. uri zvečer, prireja P.T.U. odsek farne šole pri Mariji Vnebovzeti tkzv. kuhinjsko kartno zabavo in sicer v šolskem avditoriju. Podeljene bodo vstopne in druge nagrade, na razpolago bodo razne igre in seveda okrepčila. Vsi ste vabljeni!

Tiskovnemu skladu—

Frank Mlinar, Euclid, Ohio je daroval \$12 v tiskovni sklad Ameriške Domovine.

John Dejak, Mayfield Village, Ohio je prav tako daroval \$12 v naš tiskovni sklad. Bogdan Kovacic, Manhattan Beach, Kalif. je pa daroval \$10 temu slovenskemu listu.

Vsem darovalcem iskrena hvala!

Večerja in ples—

V soboto, 24. aprila, priredi Slovenski dom na Holmes Ave. svojo pomladansko večerjo in ples. Vsi ste vabljeni. Vstopnice imajo člani direktorija.

Začetek rednih vaj—

Slov. folklorni inštitut sporoča, da se začnejo redne vaje vseh skupin za Drugi festival slovenske folklorne v Ameriki, kateri bo 3. in 4. julija na Slovenski pristavi. Skupine Nagelj, Rožmarin in Goriški Slavček imajo vaje vsak torek ob običajnem času. Triglav in Karantanija imata vajo to nedeljo ob 1. pop. Sava pa ob 4. pop. Tisti, stari in mladi, ki se žele priključiti SFI, naj pridejo na te vaje. Za informacije kličite imenujejo "Slovenian Source".

Prihodnja konvencija republikanske stranke najbrž v Dallasu

WASHINGTON, D.C. — Voditelji republikanske stranke so se odločili, da bo strankina predsedniška konvencija l. 1984 najbrž v Dallasu, Texas. Znano je, da je predsednik Ronald Reagan naklonjen temu mestu, kar je odločilno.

Uradna potrditev te odločitve bo šele v juniju, ko bo redna seja Republican National Committee.

V demokratski stranki zaenkrat ni bilo veliko povedanega o tem, v katerem mestu se bodo zbrali demokrati leta 1984, da si izberejo svojega tekmeča na prihodnjih predsedniških volitvah.

Več mest že tekmuje za kraj demokratske konvencije. Prihod več tisoč delegatov vedno prinaša izbranemu mestu veliko denarja.

VREME

Spremenljivo oblačno danes z verjetnostjo krajevnih neviht. Najvišja temperatura okoli 65 F. Pretžno sončno jutri z najvišjo temperaturo okoli 56 F. V četrtek spreminljivo oblačno z možnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 67 F.

Ce se niste naročnik Ameriške Domovine, postanite še danes!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — CLEVELAND, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — EditorPublished Tuesdays and Fridays except first two weeks in
July and one week after Christmas

NAROCNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece

Petkova izdaja: \$15.00 na leto; Kanada in dežele izven

Združenih držav: \$20.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

Fridays only: \$15.00 per year — Canada and Foreign \$20.00 yr.

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address changes to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

No. 29 Tues., April 13, 1982

Naše dragotine

Veliko se v zadnjem času piše o slovenski tradiciji tako, da bi skoraj človek dobil vtis, kot da naša narodna in krščanska naloga na tujem ni nič drugega kot varovati, ohranjati in izročiti naslednjemu rodu zapuščino ali dediščino naših prednikov. Na ta način se zojuje naš pogled na celotno stvarnost, ki nas obdaja in ki nikakor ne obstaja samo iz tradicije, in nikdar iz zgolj verških izročil. Obseg našega življenjskega znanja kot Slovenci in kristjani je mnogo širši in vsebuje koordinacijo sedanjih, aktualnih vrednot slovenske prisotnosti v širnem svetu, ki nastajajo med nami izven matične domovine, z onimi, ki smo jih prinesli s seboj in jim s splošnim imenom pravimo tradicija.

Oni dan smo brali poročilo o uspehu srečk, ki jih je razpečala Slovenska kulturna akcija v Argentini po svobodnem svetu, da bi z njihovo prodajo rešila svoj obstoj. Ali nam že ta korak vodilne kulturne ustanove v zdomstvu sam po sebi nič ne pomeni? Ali nas ne mora postati sam, ko je tako idealno zasnovana in po žrtvovalno ohranjena dragotina slovenskega duha na tujem po 25 letih finančno opešala zaradi naše brezbrzičnosti? Pa vse kaže, da njen klic po pomoči ni zbudil zaželenega zanimanja. Komaj tretjina srečk je bilo prodanih (v Ameriki in Kanadi od 5000 menda komaj okrog 80) in bi zatorej s srečkami ne bilo mogoče tega bisera naše duhovne, kulturne afirmacije rešiti brez nekaj večjih mecenskih darov. Pustili bi bili propasti nadaljevanje slovenske in krščanske tradicije, o kateri toliko pišemo! Koliko je na severno-ameriški polobli slovenskih ljudi, ki o tej izseljenski dragotini sploh vedo, kaj šele, da bi jo podpirali in razmah slovenskega duha na tujem z branjem njenih umetnin zasledovali? Pa je vendar legitimacija naše narodne zvestobe in ljubezni, ki se je brezbožci doma najbolj boje.

Ali bi ne bilo prav, ko bi vse premislili, potem pa primerno ukrenili? Nekaj dolarjev se človeku ne pozna veliko, tam doli v Argentini pa veliko zaležejo. Naslov je: Slovenska kulturna akcija, Ramon I. Falcon 4158, 1407 Buenos Aires, Argentina. Nam vsem pomeni ne le nadaljevanje slovenske tradicije daleč od ljube domovine, ampak mnogo več: je najmočnejša in edino trajna afirmacija naše narodne in kulturne prisotnosti v svetu izven domovine; ta bo ostala kot neizbrisni spomenik ohranjanja in nadaljevanja naše tradicije, in kot naš dragocen doprinos k razvoju svetovne umetnosti in kulture.

Pred nekaj meseci smo dobili mohorjevke iz Celovca za l. 1982. To pot je zlasti zanimiv in poučen koledar, ker govori o 130-letnici ustanovitve te edinstvene Slomškove ustanove, pa izčrpano poroča tudi o korakih brezbožnega režima v Sloveniji, da bi jo uničil. O tem častitljivem podjetju, obnovljenem po drugi vojni kot nadaljevanje stare Mohorjeve družbe in ne podvrženim nobeni komunistični cenzuri, kakor ji je celjska, ni treba na široko govoriti. Je poznana in priznana povsod, kjer bivajo slovenski ljudje, saj je najuspešnejša kulturna družba z bogato in častitljivo tradicijo, ki je iz slovenskih ljudi v teku 130 let napravila enega najbolj kulturnih narodov na svetu. Kdo med Slovenci bi je ne spoštoval, cenil in z njo sodeloval? Posebno še v našem času, ko iz gole potrebe junaško rešuje ogroženo slovenstvo na Koroškem s svojimi domovi za slovenske študente. Dvojna naloga torej: ohranjati Slomškovo tradicijo izdajanja dobrih knjig na eni, in aktivna vzgoja slovenske tradicije na Koroškem na drugi strani. Naša dragotina prve vrste.

Ko pa človek pregleduje v koledarju članstvo celovške Mohorjeve družbe tu v Ameriki, bridko osupne. En sam primer! V velenem New Yorku in okolici živi lepo število "starih" in "novih" izseljencev, med njimi dolga vrsta izobražencev v donosnih, visokih službah. Ni znano, da bi kaj slovenskih ljudi živel v pomanjkanju, nasprotno, živijo v materialnem udobju. Članski imenik v koledarju pa izkazuje samo — reci in piši — dva uda ne le v mestu New York, ampak v celi državi New York. Morda je pomota... Ko bi vsaj bila! Saj tudi v New Yorku mnogo govorijo o dediščinah in izročilih. Komentarja ni umestno pisati, bil bi namreč porazen.

Beseda iz naroda...

Naj živi slovenska pesem v Chicagu!

CHICAGO, Ill. — Pregledoval sem cerkveno pesmarico "Hvalimo Gospoda", ki je izšla v Ljubljani leta 1979. Z veseljem presenečenjem sem opazil več pesmi skladatelja dr. Vendelina Spendova. Čeprav te pesmi (v glavnem odpevi pri berilih) prikazujejo le majhen delček skladateljevega glasbenega dosežka, je to vsaj nekaj zaslužnega priznanja k trudu tega po žrtvovalnega Slovenca.

Na žalost je to majhno priznanje v Sloveniji večje, kot ga pa dobi med nami v Ameriki. Dosti je Slovencev v Ameriki, ki se sploh ne zavedajo, da je naš g. pater Vendelin odlični skladatelj, saj sam zloži ali uredi približno četrtno pesmi, ki jih prepevata dva slovenska zbora v Chicagu. Če bi mu bilo dano delati v večji slovenski selbini, najbrže ne bi bil deležen tega prikrajšanja.

Zbor "Slovenska pesem", pod vodstvom p. Vendelina, se pripravlja na peti letni koncert, ki bo podan pri Sv. Stefanu v soboto, 24. aprila. Spodobi se, da ob tej priliki napišem nekaj misli o našem pevovodju, skladatelju, župniku in prijatelju, čeprav se dobro zavedam, da nisem strokovnjak ne na glasbenem polju in ne na verskem, vem le, kaj čutim in kakšnega človeka štejem za velikega Slovenca in dobrega duhovnika.

Zdi se mi čas, da našemu pevovodju povemo, da kljub težavam njegovo po žrtvovalno delo rodi sad, da smo mu mi člani zbora hvaležni, da z navdušenjem prepevamo (skoraj vse) njegove skladbe in da upamo, da bo še mnogo novih pripravil, čeprav mu sedaj dolžnosti župnika vzamejo večino časa. Obenem mu tudi želimo vse najboljše, ko je pred kratkim praznoval svoj 60. rojstni dan.

G. pater Vendelin se odlikuje na treh področjih: kot duhovnik, Slovenec in skladatelj-pevovodja. Med slovenskimi duhovniki je že dolga tradicija odličnih skladateljev. (Moje osebno mnenje je celo, da najlepše slovenske pesmi niso narodne, ampak cerkvene.) Le izreden glasbeni talent se lahko pridruži vrsti teh skladateljev. Prepričan sem, da bo naš g. pater Vendelin, doktor cerkvene glasbe, prištet med te velike umetnike; njegovo ime že sedaj spada vzdolž Tomca, Mava, Hladnika, Hri-

Med naše ljube dragotine spada tudi Ameriška Domovina. Vsi vidimo in čutimo, da nam počasi umira. Stari naročniki, podporniki in sodelavci polagoma odmirajo, novih ni. Pravijo, da je to naravna usoda vsakega etniškega lista. Naj bo tako. V vsako obveščevalno podjetje je neke vrste živ organizem, ki ga sestavlja in vzdržujejo ljudje, živi ljudje. Ko tak organizem zboli na nevarni bolezn, ki se ji pravi ljudska brezbrzičnost, mu je treba operacije. Pa ne take, ki bi ga oslabil in skrajšala življenje (kot je redukcija tedenskih izdaj), ampak taka, ki mu življenjske moči pomnoži in utrdi ter življenje na dolgo dobo podaljša.

Kakšno operacijo potrebuje AD v sedanjem položaju? Vsi vemo odgovor: organizirana, strumna in obširna akcija za pridobivanje novih naročnikov in sodelavcev. Ko bi vsak sedanji naročnik pridobil dva nova, kot jih je ta pisec, bi si list gospodarsko tako opomogel, da bi Jaka Debevec ml. lahko nosil klobuk postrani in bi gotovo tudi spet začel z izdajanjem tretje številke vsak teden.

Ali smemo dopustiti, da v našem času, ko toliko govorimo o tradiciji, preneha osemdesetletna ameriška tradicija tega častitljivega lista zaradi naše brezbrzičnosti, ne pa zavoljo gmotnih težav njegovih naročnikov in bralcev? Je velika dragotina, rešimo jo!

barja itd.

Njegove pesmi ne bodo postale popevke, ker so preveč zahtevne in globoke, prepevali pa jih bodo cerkveni pevski zbori. Rad bi videl, da bi njegove skladbe slovenski organizirani vsaj pogledali. Samo en primer naj navedem — kantata "Turki na Slevici". S spremljavo orkestra nam živo in mogočno prikaže čudež na gori. Zame osebno je skladba sama pravi čudež, saj so se mi ob petju takih in podobnih kompozicij utrdili čuti, da sem Slovenec in pripomogli ohraniti v meni slovensko zavest. Za vedno bom videl pred seboj pokojnega g. Alfreda Fischingerja, kako je sedeč pri klavirju, ves prevzet spremljal to kantato.

Razumljivo je, da mora biti človek, ki posveti večji del svojega življenja slovenski glasbi, velik in zaveden Slovenec, vendar bi rad vsaj nekaj misli poudaril. P. Vendelin je od začetka svojega prihoda v Ameriko in vseskozi delal med — Slovenci. V glavnem je vodil zbor, cerkvene in mladinske, in na ta način ogromno doprinesel k ohranitvi slovenske kulture v tej deželi. Izmed dolgega imenika slovenskih duhovnikov v Ameriki, (ta imenik najdemo v Koledarju Ave Marije), lahko skoraj na prste naštejemo tiste, ki še delajo med in za Slovence. Priznam, da so bile težave velike, ali g. pater Vendelin jih je premagal.

Ko nas je učil pri mladinskem zboru, je večkrat poudaril, da je v prvi vrsti treba ohraniti slovensko besedo in slovensko pesem. To je v glavnem, kar nas razlikuje od drugih narodov, to nam daje pravico do imena — Slovenec. Ko vidim število udeležencev pri kosilih vedno večje in število slovenskih rojakov pri koncertih in drugih kulturnih prireditvah vedno manjše, se mi zdi, da pozabljamo, kaj je važno.

Zanimivo (in žalostno) je, da na kosilih po slovenski maši večkrat naštejemo nad tristo ljudi, dočim jih je bilo pri slovenski maši manj kot sto. Nekateri od teh pa potem godrnjajo, da slovenska pesem in glasbeni vodstvo Janeza Arko in nasvetom g. patra Vendelina, vsako nedeljo mogočno zadoni.

Tretje področje, pri katerem se naš g. pater Vendelin odlikuje, je kot duhovni vod-

ja. Pred tremi leti je postal župnik pri Sv. Stefanu. Se sedaj nisem prepričan, če je to v naš prid ali našo škodo. Ima veliko manj časa za skladbe in za delo med Slovenci; to je gotovo v našo škodo. Ako pa smo prepričani, da je vredno obdržati slovensko faro pri Sv. Stefanu, je pa to gotovo v naš prid.

S svojo veliko potrpežljivostjo bo dosegel, da bodo vsi farani spoznali in razumeli, da je bodočnost Sv. Stefana povezana v glavnem z ohranitvijo slovenstva. Brez tega ne potrebujemo Sv. Stefana ne mi "novi" naseljenci (malomaj kot 40 let v Ameriki) in ne čikaška nadškofija. Do takrat pa je mogoče dovolj, ne potrebujemo Sv. Stefana samo zaradi slovenske pesmi in besede in pa zaradi našega župnika.

B. C. NOVAK:

Novo delo o Trstu in še kaj

V.

Vsak mora priznati avtorici, da je zelo verjetno zavzela čisto pravilno stališče, kar se tiče simpatij primorske duhovščine med vojno. Vendar bi ob tej priliki rad pridal nekaj svojih opomb k vojni dobi.

Zanimivo je Magajnikovo poročilo o Natlačenovem predstavniku, ki je vzpostavil zvezo s primorsko duhovščino. Kdo je bil ta predstavnik in kdaj je prišel na Primorsko? Vsekakor pred oktobrom leta 1942, kajti takrat je bil Natlačen že ubit po naročilu OF.

Kar pove Magajnik o sredini, ni jasno in razumljivo. Kadar govorimo o sredini, moramo imeti v mislih tudi dva ekstrema, od katerih se sredina razlikuje. Tako imamo na eni strani stališče SLS, ki je odločno proti OF, na drugi strani pa stoji OF.

Položaj je torej verjetno bil tale. Del primorske duhovščine je odobral stališče SLS in je bil proti OF. Drugi del je odobral delo OF in jo tudi podpiral, vsaj moralno. Tretji del, to je sredina, pa je ostal neopredeljen, ni bili niti za SLS niti za OF, je pa možno, da je na tistem simpatiziral z OF.

Če zelo pazljivo prebiramo Magajnikovo analizo, bomo videli, da sta moje tolmačenje in njena analiza zelo blizu. Moti me samo njeno enačanje, — ki pa je povzeto po partizanskih virih — sredine s simpatizerji OF. S tem pa sem se že dotaknil njenih virov. Res je, da jih je zelo težko dobiti in so redki, vendar če hočemo, da bo oris bolj objektivni značaj, bo v bodoče treba pritegniti še nepartizanske vire.

Lepo prikaže Magajnik težko stališče primorske duhovščine po vojni. Čeprav je duhovščina v večini simpatizirala in podpirala OF med vojno in čeravno je nastopila v prid jugoslovanskim teritorialnim zahtevam pred mednarodno komisijo leta 1946, so jugoslovanske oblasti v coni B in pro-komunistična SIAU-UAIS v coni A vendar nastopali proti duhovščini.

Z napadi na cerkveno vodstvo, na Tržaškem predvsem na italijanskega škofa Santina, so skušali ljudstvo odvrti od vere. Duhovniki so zato nastopili v obrambo vere in vsaj na zunaj tudi v obrambo škofa Santina. Proti škofu samemu pa so postavili jasne zahteve po priznanju slovenskih pravic in slovenskega jezika v cerkvi.

Vendar razmerje med Ital-

Ob zaključku bi rad v imenu vseh pevcev javno povedal g. patru Vendelinu, kako veselimo, da ga imamo med nami.

Vem, da so v Chicagu še drugi nadvse po žrtvovalni ljudje, ki se izredno trudijo, da se slovenska beseda, pesem, ples — naša kultura — ohrani. Ne morem vseh omeniti; danes pišem o našem skladatelju. Zahvalim se pa tudi njim za ves trud. Prav lepo jih vabim na naš koncert in prosim, da pripeljejo s seboj, od blizu in daleč, vse svoje prijatelje in znanke, katerim je slovenska stvar pri srcu.

Na svidenje na koncertu v soboto, 24. aprila, ob 7.30 zv. v veliki dvorani pri Sv. Stefanu.

Lojze Arko

žaskem predvojne razlike osrednje Slovenije omiljene, če ne zabrisane. Vse skupine so zasledovale skupen cilj, ohraniti mladino katoliški veri in slovenski narodni zavesti. Verske organizacije so poudarjale predvsem prvo, kulturno-prosvetno pa drugo.

Potem orise Magajnik ustanovitve katoliške politične organizacije. Kmalu po ustanovitvi SDZ v Gorici v začetku leta 1947, je bil ustanovljen na pobudo rev. Petra Šorlija, slovenskega duhovnika pri Sv. Ivanu, pripravljalni odbor, in 20. julija istega leta se je vršil občni zbor, ki je dal novi organizaciji ime Udruženje slovenskih in hrvaških krščanskih socialcev.

Nova organizacija se ni petala le s političnimi, temveč tudi s socialnimi in kulturnimi vprašanji. Ker je sodelovalo pri ustanovitvi nekaj hrvaških predstavnikov, je bilo ime organizacije razširjeno tudi na Hrvate. Dočim so mlajši tržaški duhovniki podpirali ustanovitev lastne politične organizacije, so bili nekateri starejši duhovniki še vedno pristaši slogaštva, ki je bilo ukoreninjeno v tradiciji Edinosti, to je skupne narodne politične stranke, čeprav pod vodstvom liberalcev.

(Dalje prihodnjič)

—o—

Maškaradni ples v Fairfieldu kar dobro uspel

FAIRFIELD, Conn. — Kljub slabemu vremenu in snežnim zametov, je naš maškaradni ples še kar dobro uspel. Dosti naših ljudi je bilo bolnih, kar je naglo vremenska sprememba zelo vpliva na starejši ljudi.

Odbor Slovenskega kulturnega društva Lipa se vama dragi prijatelji in znanci, ki ste prišli od daleč in blizu, prav prisrčno zahvaljuje. Zahvala gre vsakemu za razno šanje povabil, za oznanilo cerkvi ter v bulletinu. Nadležje gre zahvala vsem našim članom in prijateljem, ki so predprijavili vstopnic, okrasitev dvorane, ter onim, ki so v vnuo prodajali listke jestvine in pijačo.

Hvala tudi vsem slovenskim gospe in našim damam, katere so v zelo velikem številu spekle tako okusne krofe in razno drugo pečeno ter vse darovale društvu, kar tudi vsem, ki so prispevali lepa darila za izbrano maske. Zahvaljujmo se našim prijateljem, ki so sodelovali v komisiji za ocenjevanje mask in delitev nagrad. Dolžni smo veliko zahvaliti našim kuharicam raznih narodnosti, katere so se tako spretno sukale in nasičevale lačne želodčke, kakor tudi našim in vročih grl z dobro slovensko kapljico.

Kar se godbe tiče, so se naši veseli Stajerci prav dobro odrezali, ker so res s svojimi poskočnimi polkami in valovi izvrtali sekali, tako da je njihovo vdušenje rastle iz plesa.

Z veselim srcem lahko pričemo, da je ta bila edina prava slovenska maškaradna prireditev v Connecticutu! Na svidenje na pomladanskem plesu v Fairfieldu. Točnih podatkov o tem še ni, upam, da bo v isti dvorani, na nam v ceni gredo zelo naoko. Poleg tega je zelo blizu odcepa Connecticut Turnpike in tako tudi za goste iz drugih krajev države priročno.

Odbor S.K.D. "Lipa"

Poravnajte naročnino pravočasno!

Kanadska Domovina

Počasi, toda sigurno!

TORONTO, Ont. — Poznan je pregovor, da resnica počasi, toda nedvomno pride na dan. Najbolj je bil slovenski narod prizadet v obdobju od leta 1941 do 1945. Bil je prizadet v ogromnem številu življenj, ki jih je terjala ta doba, v ogromni materialni škodi, in strašno je bil prizadet z lažnim prikazanjem vseh teh dogodkov, ki so zakrivilo to tragedijo.

Današnji oblastniki so dolgo časa poskušali in deloma poskušajo še danes prepričati svoje državljane, zamejce in deloma svetovno javnost, da je ta tragedija nastala po krivdi okupatorja in njegovih sodelavcev-domočinov. In početje komunističnih revolucionarjev so dolgo časa skušali pokriti pod plaščem borbe proti okupatorju.

Dejstva so seveda govorila drugače in narod je to doma kaj kmalu spregledal, toda zaradi okupatorja se ni mogel zadostno upreti revoluciji, ki je narod takorekoč pribila na križ, da se ni mogel braniti. Slovenija je imela to zadnjo vojno neprimerno več smrtnih žrtev kot med prvo svetovno vojno, ko jih je padlo kakih 15.000 Slovencev na vseh frontah.

V drugi svetovni vojni je na slovenskem teritoriju padlo vsaj trikrat toliko ljudi kot v prvi svetovni vojni. Te žrtve so bile: talci, pobiti od Nemcev (6000), civilno prebivalstvo, pobito po Italijanih ali pomrlih po taboriščih na Rabu in drugod, pobiti civilisti s strani revolucije med vojno in po vojni, pobiti partizani med vojno in po vojni itd. Vse te prej omenjene žrtve so bile popolnoma odveč, povzročene ali direktno po KP, ki je revolucijo začela, ali pa posredno po okupatorju, ki se ni pustil izživati, in po domobrancih, ki so pač branili sebe in svoje.

Edinim žrtvam, ki se jim Slovenci nismo mogli izogniti, so tisoči Slovencev, ki so padli v italijanski ali nemški vojski, ker so pač bili mobilizirani na bivšem italijanskem ozemlju ali na Gorenjskem, Štajerskem in Koroškem. Brez revolucije bi Slovenci

takorekoč prebili vojno brez večjih žrtev.

Že tekom revolucije so nekateri komunistični veljaki, kot Kardelj in Tito, hote ali nehoti priznali, da je prvo in zadnje, kar njih zanima, zmaga revolucije. Po vojni so to ponovno potrdili Tito, M. Djilas, med Slovenci pa sedaj gen. Maček.

Naj citiram še najnovejšo pričo. Djilas je opisal Titov odhod iz Jugoslavije junija 1944 kot sramotni beg vojsk vodje, za katerega se pričakuje, da ostane med svojimi vojaki na vojnem polju. Vladimir Dedijer, v svoji najnovejši knjigi, ta odhod Tita v Italijo in potem na Vis opisuje kot strateško potrebo.

Zanimiv je opis Titovega obiska v Moskvi, septembra 1944 (stran 384/5). Stalin je najprej svetoval Titu, naj vendar pusti kralja v domovino. Tito pa o tem ni hotel nič slišati, nakar ga je Stalin hotel takole poučiti: "Pa ni potrebno, da se bo vrnil za večno. Naj pride začasno in ob ugodnem trenutku mu porinite nož v hrbet!"

Na direktno vprašanje Stalina: Povejte mi, Valter (to je bilo ime Tita še za časa Kominterne), kaj bi Vi napravili, ako bi se Angleži izkrcali v Jugoslaviji. Tito je odgovoril: "Nudili bi jim najodločnejši upor." To pričevanje je seveda krasno ujema s pogajanjimi partizanov z Nemci, kjer so partizani nudili Nemcem premirje z argumentom, da so njihovi nasprotniki samo četniki in v slučaju angleškega izkrcanja, so partizani pripravljeni pomagati Nemcem Angleže vreči v morje (stran 386).

Glavni namen tega članka pa je, da resnica o največji slovenski tragediji prihaja na dan tudi s strani režima. V slovenskem tedniku "7D" od 8. oktobra 1981, je takole zapisano:

"Večina vrnjenih domobrancev je bila po obsodbah pred naglimi vojaškimi sodišči justificirana, razen mladolletnikov, tistih, ki so lahko dokazali, da med vojno niso imeli krvavih rok, in tistih, ki so jih zadnje dni prisilno mobilizirali. Kolikor lahko

verjamemo nepopolnim podatkom iz Bele knjige slovenskega protikomunističnega upora, je bilo takrat ubitih približno 7000 (sedem tisoč) domobrancev, slovenskih fašistov. Menda ni treba posebej dokazovati razpoloženja milijonskega naroda, ki se je štiri leta boril za obstanek proti odpadnikom iz lastnih vrst. Tudi odpadnikom in domačim fašistom po drugih državah Evrope se ni godilo nič bolje, čeprav mnogi med njimi niso tako odkrite in sramotno prisegli Hitlerju kot domobranci. Uničenje domobrancev ni bilo samo revolucionarno nasilje, ampak predvsem obrambno nasilje naroda, ki se je moral zavarovati pred bodočimi zločinmi nakanami teh sil."

Analiza gornjega: Mitja Ribičič je 12. marca 1981 dal izjavo, da se je likvidiralo par tisoč največjih zločincev. To število je sedaj pisec članka povšal na sedem tisoč. Blizamo se takorekoč korakoma resnični številki 11.000 in seveda še par tisoč domobrancev in civilistov, ki so ostali doma. Vsi pobiti naj bi imeli krvave roke, ker je teh bilo po pisec 7000, je moralo pasti silno število partizanov, da je bilo to možno?!

Krivo pisec skuša odvrti od KP in jo vreči v naročje naroda. To je tipično za KP, ki je vedno skušala vpreči v svoje illegalne zadeve čim več ljudi, ker jih je na ta način potem lahko vodila. Govoriti pa seveda o narodu, češ da je zahteval tako množično prelivanje krvi v mirnem času, je zadeva, ki si jo lahko izmisli samo KP. Domobranci se seveda ne morejo primerjati s kvilslinjo iz zahodnih evropskih držav, niti se ne morejo primerjati z državljani zahodne in srednje Evrope, ki niso bili Nemci, pa so se borili skupaj z Nemci, recimo, na sovjetski fronti, ki so res prisegli in dokazali z dejanji, da si ali želijo zmage Nemčije, ali pa da se za isto potom sile borijo.

Vsekakor, cela zahodna Evropa je obsodila in justificirala po vojni nekako 1650 kvilslingov in izdajalcev. Po tem ključu bi torej Slovenci bili narod najhujših in najštevnejših izdajalcev v zgodovini človeštva! Celotna Sovjetska zveza ni justificirala množično vojakov, ki so se udeležili v nemški vojski, nego jih je poslala v taborišča.

Zanimivo je, da so se po Stalinovi smrti le vrtni na svoje domove in nekaj jih je celo prišlo zopet v begunstvo na Dunaj. Med njimi je bilo celo nekaj oficirjev, ki so potem tožili Anglijo, ker so jih prisilno vrnili Sovjetom.

Kot resnica pa seveda velja piščeva izjava, da je to

SPT

KOLEDAR društvenih prireditev

APRIL

17. — Tabor DSPB Cleveland priredi pomladni "Družabni večer" v Slovenskem domu na Holmes Ave. v Collinwoodu. Igrajo Veseli Slovenci.

18. — Pevsko društvo "Slovan" poda koncert v Slovenskem domu na Recher Ave. Začetek ob 4. popoldne.

24. — Pevski zbor Planina priredi pomladanski koncert ob 7. zvečer v Slovenskem domu na 5050 Stanley Ave. na Maple Hts. Po koncertu ples.

24. — Zbor "Slovenska pesem" priredi peti letni koncert v dvorani pri Sv. Stefanu v Chicagu, Ill. Začetek ob 7.30 zvečer. Po koncertu

Prvenstvo v taroku

TORONTO, Ont. — Slovensko lovsko in ribiško društvo vas vabi na letošnji tarok turnir in to v nedeljo, 18. aprila, na Lovskem domu pri Allistonu. Pričetek bo ob enih popoldne.

Kakor vsako leto, zmagovalci bodo prejeli lepe pokale.

Vpis za študente in upokojence, je brezplačen. Vsi, stari in mladi, ste vabljeni na sodelovanje. Morda je letos vaša vrsta, da postanete prav v taroku!

Hrana in pijača bo na razpolago pred turnirjem in po njem.

Pridite in pripeljte s seboj svoje prijatelje, da bodo tudi oni uživali napetosti iger!

SH & AC

MIRO SETTINGS:

Važno naznanilo

Naznanjamo, da je zlatarska delavnica in trgovina MIRO SETTINGS prenehala svoje delovanje v mestu na 55 Queen St. v Torontu, Ont.

Obveščamo vse svoje odjemalce, da se je ta trgovina preselila v New Toronto in se združila z Alderwood Jewellery na 857 Brown's Line, katera se nahaja na Alderwood Plaza.

Alderwood Jewellery ima sedaj zalogo obeh trgovin in vam nudi veliko izbiro pri nakupu zlatin, ur, kristal in drugih za darila primerne dragocenosti.

Po želji izdelujemo in predelujemo zlatino, pri tem lahko uporabljamo vaše zlato in kamne.

Alderwood Jewellery kupuje zlatino. Nudimo vam najboljše cene za zlato kovanice, staro dentalno zlato in vsi vam nezaželeno zlatino. V Alderwood Jewellery izvršujemo vsa zlatarska in urarska popravila. Povečamo oz. pomajšamo prstane, zalotamo verižice in zapetnice, popravljamo uhane, očistimo ure in menjamo baterije pri cletkicnih urah in še več.

Obiščite Alderwood Jewellery ali pa nam telefonirajte za nadaljnjo informacijo na 255-4429. Zelo bomo vesel obiskov naših ameriških prijateljev, ko se bodo mudili v Torontu!

bilo nasilje, vendar ne naroda, nego partije. Tudi kot delna resnica se lahko vzame, ko pravi pisec, da so bili likvidirani, da se narod obrani bodočih zločin nakan. Kako to zadnjo resnico vskladiti z najbolj elementarnim pravilom vsake justice, da za namene bodočih dejanj ne more biti kaznovan — kaj šele s smrtjo! —, bo nam razložil novi pričevalec resnice iz zasužnjene domovine.

21. — Klub slov. upokojencev priredi piknik na SNPJ farmi na Heath Rd.

25. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi piknik na Slovenski pristavi.

25. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi misijonski piknik v parku.

AVGUST

1. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.

22. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi svoj drugi piknik v parku.

SEPTEMBER

19. — Oltarno društvo fare sv. Vida priredi obed v farni dvorani pri Sv. Vidu. Serviranje od 11.30 do 2. pop.

26. — Društvo SPB Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.

OKTOBER

2. — "Fantje na vasi" iz Clevelanda prirede koncert ob 5. obletnici svojega obstoja v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Začetek ob 7. uri zvečer.

3. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Vinsko trgatv v parku.

9. — Društvo SPB Cleveland priredi družabni večer v auditoriju Sv. Vida.

9. — Slovenska folklorna Kres priredi program slovenskih plesov v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

9. — Slovensko-ameriški kulturni svet priredi Slovenski večer prireditev na Cleveland State univerzi.

16. — Tabor DSPB Cleveland priredi jesenski "Družabni večer" v Slovenskem domu na Holmes Ave. v Collinwoodu. Igrajo Veseli Slovenci.

16. — Klub slov. upokojencev v Newburgu-Maple Hts. priredi vsakoletni banket s

plesom v Slovenskem domu na E. 80 St. Serviranje večerje od 6. do 9. zvečer, za ples igra od 8. do 12. orkester Ed Buehner.

17. — Občni zbor Slovenske pristave.

31. — Pevski zbor Zarja priredi jesenski koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

31. — Slomškov krožek postreže s kosilom v šolski dvorani pri Sv. Vidu od 11.30 dopoldne do 1.30 popoldne.

NOVEMBER

6. — Štajerski klub priredi vsakoletno martinovanje v dvorani pri Sv. Vidu. Igrajo Veseli Slovenci.

13. — Belokranjski klub prireja svoje tradicionalno martinovanje v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Igra John Hutar orkester.

DECEMBER

19. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi Božični koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Izredno povišanje stroškov v bolnišnicah

Washington, D.C. — Računski bolnišnice za oskrbo bolnikov so se v preteklem letu zvišali skoraj dvakrat tako visoko, kot se je na splošno dvignila inflacija.

Uradniki "American Hospital Association" pravijo, da so se stroški za oskrbo bolnikov v bolnišnici dvignili okrog 19%, dočim je povprečna inflacija v preteklem letu znašala samo 9.9%.

Posebno drage so sobe z "intensive care". Glede teh poročajo, da mnogi bolniki dejansko ne bi potrebovali izredno dragih pripomočkov in aparatov, a jih bolnišnice vseeno uporabljajo, da se zavarujejo pred tožbami.

Podpirajte slovenske trgovce!

Manjše povišanje pokojnin

Washington, D.C. — Vsi godrnjamo nad inflacijo, ki povzroča neznosno draginjo za vse, kar nakupujemo. Le Social Security upokojenci so bili vsako leto v juliju veseli zvišanja pokojnin, ki se je ravno po stopnji zvišanja življenjskih stroškov, to je inflacije. Višja inflacija — večje je bilo povišanje. Toda letos bo to povišanje najnižje v zadnjih štirih letih, ker je bila v preteklih mesecih tudi inflacija razmeroma nizka. 36 milijonov Social Security upokojencev bo letos prejelo samo 7.5% povišanja pokojnin, kar je nenadoma nižje od napovedanih 8.1% povišanja v začetku tega leta. Pri velikih vsotah pa se tudi pri takšni majhni razliki prihrani ogromno denarja, približno eno milijardo dolarjev na leto.

Po merilu 7.5% povišanja bo povprečni upokojenec, ki je prejel do junija \$374 mesečne pokojnine, v juliju prejel \$402. Najvišja možna pokojnina Socialnega zavarovanja, ki je sedaj \$679 na mesec, bo zvišana na \$720, to je za upokojence, ki bodo v starosti 65 let stopili v juniju v pokoj po najvišji lestvici.

Uradniki Socialnega zavarovanja pravijo, da je letošnje povišanje razmeroma skromno v primeri s prejšnjimi leti, ker je bila inflacija v januarju, februarju in marcu znatno ustajala. Končne številke bodo preračunali

koncem aprila po primerjanju življenjskih stroškov v prvih treh mesecih preteklega leta in v prvih treh mesecih v tem letu. V prejšnjih letih so bila povišanja pokojnin vsled naglo rastoče inflacije kar visoka in sicer 11.2% lanske leto, 14.3% v letu 1980 in 9.9% leta 1979.

Social Security upokojenci prejemale avtomatično povišanje pokojnin po merilu zvišanja življenjskih stroškov vsako leto od leta 1975 naprej, kar je priračunano na čehih v juliju. Ko je leta 1975 kongres odobril vsakoletno avtomatično povišanje pokojnin, je bilo takrat prvo povišanje samo 3%, leta 1976 samo 6.4% in leta 1978 tudi samo 6.5%. Pri proračunskih debatah je na vlado močan pritisk, da bi letos zaradi visokega primanjkljaja sploh ukinili avtomatično povišanje pokojnin. Razmeroma nizko povišanje v tem letu bo mogoče pripomoglo, da se bo zmanjšal pritisk na vlado, da čisto ukine kakršnokoli povišanje pokojnin socialnega zavarovanja. Upokojenci imajo torej še vedno upanje, da jim bo v juliju primaknjenih nekaj dolarjev na Social Security čeku.

Po zadnjih vestih pa se napovedujejo, da bo Social Security fond pokojninskega zavarovanja že v prihodnjem letu tako izčrpan, da ne bodo mogli izplačevati rednih pokojnin.

ZUP. HRANILNICA IN POSOJILNICA SLOVENIJA

WE STAND BEHIND ONTARIO'S CREDIT UNIONS AND CAISSES!

Hranilnice in Posojilnice v Ontariju so varne, ker za njimi stoji s svojo denarno rezervno O.S.D.I.C.

The Ontario Share and Deposit Insurance Corporation — a creation of the Ontario Legislature — stands behind all Ontario credit unions and caisses populaires.

It backs them with reserves of more than \$40,000,000.

They are safe with OSDIC.

You are safe with them.

OSDIC — the symbol of security.

Gizella Hozian poroča iz Chicaga...

ŠESTDESET LETNICA LEP USPEH

Članstvo in prijatelji društva sv. Ane 170 Ameriško Slovenske Katoliške Jednote se je dne 21. marca zbralo v lepem številu pri Sv. Štefanu. Še enkrat smo skupno prišli v cerkev kot nekdaj s svojimi zastavami na čelu. Ker je bilo malo hladno, smo v cerkev prišli zgodaj, zato ni bilo petja za naš prihod. Napolnili smo pa lepo cerkev in to je bilo važno.

Zadonela je slovenska pesem in sv. maša se je začela. To so brali preč. g. župnik Rev. Vendelin Spendov, ki so tudi duhovni vodja našega društva. Somaševali so Rev. Joseph Hren, prof. iz Fenwick High School. Prisostvoval je tudi Mr. Frank Foys. On bo v nedeljo, dne 18. aprila v Holy Name katedrali posvečen v diakona. Daritvene molitve je prebrala dijakinja Barbara Krampač, ki je tudi članica društva.

G. župnik so z izbranimi besedami prisrčno pozdravili vse navzoče, dali zaslužno priznanje ter izrazili častitke za to visoko obletnico. V molitvi smo se spomnili vseh živih in pokojnih članov. Vse je bilo zelo praznično in prisrčno. Tudi oltar je bil lepo okrašen z belimi in rdečimi nageljčki. Božji mir smo čutili v dno duše in v tej zbranosti smo pristopili k obhajilni mizi.

Pevski zbor pod vzornim vodstvom g. Janeza Arko, je zapel več krasnih pesmic. Med temi tudi "Oljsko goro tihi mrak pokriva" ... Tistim, ki to bolj redko slišimo, je vzbudila spomin na trpljenje Gospodovo. Dvignila nas je pesem "Marija skoz življenje" ... Za zaključek smo še skupno zapeli "Je Angel Gospodov" ...

Tudi dvorana je bila lepo pripravljena. Vse mize so bile okrašene z doma narejenimi rožicami, katere je naredila pridna roka naše vrle predsednice, Mrs. Mary Balazic. Kuharice in kelnarji pod imenitnim vodstvom Mrs. Frances Rusove so že pripravljene čakali. Naš duhovni vodja so zmolili za stolni blagoslov. Zasedli smo mize in se okrepčali s zelo dobro in okusno hrano, katere je tudi bilo več kot dovolj.

Himne, "God Bless America" ... in Hej Slovenci ... so zapeli Vince Rigler, John Oman in Edd Korosa, Jr. Seveda smo vsi pomagali. Program je lepo vodila Mrs. Mary Edwards. Ona je pozdravila v imenu Odbora vse navzoče, se v imenu tega vsem zahvalila, ter podala kratko zgodovino. Izrazila je tudi veselje, ker je bila še ena ustanoviteljica navzoča, to je Mrs. Agnes Howard. Predstavila je ves sedanjost odbor ter prebrala imena tistih, ki so poslali darove, ki so društvu častitali po pošti ali po telefonu in tistih, ki so se opravičili, da niso mogli priti, bodisi zaradi bolezni, razdalje in iz raznih drugih vzrokov. Predstavila je tudi važne osebe ki so se odzvali našim vabilom. Tako so iz Lemonta bili navzoči preč. pater Fortunat Zorman,

urednik Ave Maria in vedno velika pomoč pri vseh naših romanjih. S svojo navzočnostjo so tudi počastili društvo glavni predsednik Mr. Edward Kucic s svojo pridno ženo Emmo, glavni tajnik Mr. Robert Kosmerl in pomožni tajnik Mr. Robert Verbisec in njegov oče. Glavni predsednik se je zahvalil društvu za sodelovanje. Par besed so spregovorili Rev. Hren. Imena članov, ki so pri društvu 50 let ali več je klicala tajnica. Darove so jim pa delili glavni uradniki. V imenu dr. sv. Štefana štev. 1 KSKJ je lepo pozdravil predsednik tega društva Mr. Lud Leskovar, ki je tudi član glavnega odbora. Društvo Sveti Križ je zastopal predsednik Mr. Štefan Copot ter v imenu tega častital. Za Prekmurje Social Klub je pa pozdravil predsednik Mr. Anton Rous. Mrs. Korine Leskovar je zastopala Slovensko Zensko Zvezo in dr. (Sarc) Slovenian American Radio Club. Ona je tudi urednica mesečnika Zarja. Ona nas je prisrčno vzbudila za našo skupnost. Deklica in narodni noši je še lepo pozdravila društvo sv. Ane ter tajnici zročila krasen šopek rdečih nageljčkov, kot izredno lepo pristopili k obhajilni mizi.

ANDREJ KOBAL:

SVETOVNI POPOTNIK
PRIPOVEDUJE

Prvi ukaz v tej "šoli" je bil odstraniti z oblačil in osebnih stvari, v prtljagi vsak znak, ki bi lahko izdal naša imena, poklic, naslov domovanja, sorodnikov ali karkoli osebnega. Razdeljeni smo bili po dva ali štirje po sobah. Vsakemu je bilo naročeno izvedeti ime in izvor sobnih tovarštev, uganiti njihove osebne sposobnosti in navade ter o vsem poročati na skupnem sestanku.

Če je bil kateri toliko ne previden, da je sestanovalec izvedel njegovo ime, je pomenilo, da je v obveščevalni šoli padel kot nesposoben za to službo. Vsak si je pa moral zgodbo svojega življenja in pripovedovati o sebi izmišljene stvari. Na skupnem sestanku se je zgodba razmotrivala, da se dožene sposobnost za pripovedovanje te vrste; ta lastnost je nujno potrebna v primeru, ko se mora agent privaditi živeti v nasprotnikovem ozemlju.

V sobi z menoj je bil nekdo, ki je bil po zunanji podobi odlični gospod. Ne spominjam se, pod katerim imenom mi je bil predstavljen, a pozneje sem zvedel, da je njegovo pravo ime Bob; priimka ne želim omenjati. Pripovedoval je, da je Rus, ki je kot begunec utekel iz Sovjetske zveze in bil v civilnem živ-

znanje za vsa sodelovanja.

Nastopili so še ti najmlajši plesalci od Sarc pod skrbnim vodstvom gđ. Magde Simryh. Tudi oni so bili luškani in nas poživili. Zapeli smo še skupno več priljubljenih pesmi kot "En hribček bom kupil" in "Ko sem še majhen bil" ...

Baro so vodili spretni mladi moške: Glavačevi, Balažiči in Krampačovi. Seveda so pomagali tudi drugi. Za Raffle so prevzele Marija Rebrica, Teresa Glavac in Simone Vucko. Več ljudi je darovalo lepe dobrotke in tudi nekaj peciva so žene prinesle. Pri tiketih so neumorno delale in vzele naročila za KSKJ Cook book, Teresa Balazic, blagajnica, Bertha Čebular, nadz. in priljubljena Marija Glavac. Lepi napis na odrju je naredila gđ. Rosemary Volf.

Muzikantje so se zaigrali in peli in se tako vsi na lep način po domače razveselili. Vlado je med vsemi lepo razpoloženje in zadovoljnost. Nekateri so se vprašali, zakaj pa muzika v postu? Drugi pa odgovarjali, saj tudi Bog ima rad vesele ljudi. Nekateri so še rekli, ko so se poslavljali: "Da! To je bil res praznik društva Sv. Anne." Odbor je pa zahvaljeval: HVALA VEČNEMU BOGU ZA TAKO LEP IN USPEŠEN TER VESSELJA IN ZADOVOLJNOSTI POLN DAN! BOG PLAČAJ VSEM OBILNO!

ljenju trgovec z zlatino. Ni česar nisem mogel ali hotel verjeti. Rusko je res govoril gladko, ampak s povsem ameriško izgovorjavo soglasnikov. Težko je bilo verjeti, da je bil trgovec; njegov razgovor se je prepogosto zasukal na mednarodne zadeve.

Pri skupnem zasiedanju sem dejal, da mu nič ne verjamim: njegova izgovorjava ni bila dovolj ruska, tudi slovenska ne. Sodil sem in povedal, da je akademik, mogoče celo učitelj mednarodnega prava, mogoče diplomat. Oboje sem uganil. Bob je bil, kot sem pozneje v Egiptu zvedel, Amerikanec starega pokolenja in svoječasnno prvi tajnik ameriškega poslaništva v Beogradu.

Za Boba in za druge sem razvil zamotano pravljico o sebi: po rodu jugoslovanski priseljenec v Ameriki, premoglar v državi Kansas, pozneje pa prodajalec in ocenjevalec zemljišč.

Slučajno je bil med nami "učenec" iz Kansasa, ki je dobro poznal tamkajšnje premogarsko okrožje. Ta se je prepiral, da govorim resnico, ker sem vse vedel o dotičnih krajih in o okrožju premogarske unije št. 14. Bob pa me je v skupini razkrinkal, da lažem. Dejal je, da sem mu govoril srbsko in slovensko in da on te jezike dovolj pozna ter ve, da je moja izgovorjava tako nerodna in napačna, da ne morem biti niti Jugoslovian niti kak drugi Slovan.

Govoril sem mu seveda nalašč tako nepravilno in tu pa tam namenoma vmešaval francoske besede. Sodil je, da sem belgijskega izvora in da nisem nikdar bil premoglar, temveč najbrž krojač ali kaj sličnega po poklicu. Da sem prevaril Boba, se mi je štel v priznanje. Obveščevalna šola je vključevala večje v prikrivanju in

laganju samo za samoobrambo. Bolj važen je bil pouk glede resnicoljubnosti. Vse, kar gre v agentova poročila, mora biti resnično in nepobarvano, v prid ali na škodo kogar koli.

Bistvo obveščevanja je pač v resnici. Kar vidi, sliši ali počenja, mora poročati, pa če je za njegovo stran dobro ali slabo, vse brez pretiravanja. Vodilni so vprašalni zaimki in prislovi: kdo, kje, kaj in kako. Kdo je kaj storil in kako je izvršil. Tudi zakaj ni važno vprašanje, ker vodi k tolmačenju in agent ne sme tolmačiti. Njegova naloga je povedati, kje in kdaj se je kaj zgodilo. Ta del pouka v pripravljanju poročil na podlagi za to pripravljenih informacij je mnogim delal preglavice.

V tečaj so prihajali agenti, ki so se po odsluženju v Nemčiji in Italiji vrnili domov. Ti so nam predavali o svojih doživljajih in o pobegu iz dežel nasprotnikov. Vsak primer je bil drugačen. Malokateri je ubežal, ko je bil že prijet ali če ga je zasledoval sovražnik. Taka pripovedovanja so bila koristna kot pouk v opreznosti.

Eno, včasih dve uri na dan je bila večja na radiu, najprej Morsov sistem za črke, nato tajni načini za oddajanje poročil in navodila, kako varovati in stalno menjati oddajne postaje na sovražniškem ozemlju. Pisali smo pisma s skrito pisavo, uporabljajoč sprva najpreprostejšo "tinto", kot na primer limonov sok, mleko ali celo seč, pozneje pa izredno komplicirane pripomočke.

Drugi del tega učenja je bil, kako napraviti tako pisavo vidno s segrevanjem s praški in raznimi kemikalijami in kako skrivati tajna poročila, instrumente, fotografske aparate, denar, vse, česar bi sovražnik nikdar ne smel najti na zasačenem agentu. To je bilo predmet rednega pouka in sicer nekajkrat v večbah skozi nepoznane gozdove ponoči, s kompasom. A-

genti, ki so prišli iz vojaških vrst, so se morali odvaditi vojaškemu obnašanju, ki bi jih izdajalo, da niso civilisti.

Za vse je bil pouk v rabi ročnega orožja in najmodernejših eksplozivov. Eden izmed silnih eksplozivov je bil na primer kot suha ajdova kaša; dal se je kuhati kot kaša ter je bil za uživanje neškodljiv, a uporaben na naš način, je lahko podrl železen most. Drug tak eksploziv v obliki vrvi je bilo samo treba oviti okoli drevesa, ga povezati z električno žico, odstraniti se in pritisniti gumb in mogočni hrast je ležal na tleh.

(Se nadaljuje)

Lalinska in slovenska
imena mesecev

- I. Januar — Prosinec
- II. Februar — Svečan
- III. Marec — Sušec
- IV. April — Mali traven
- V. Maj — Veliki traven
- VI. Junij — Rožnik
- VII. Julij — Mali srpan
- VIII. Avgust — Veliki srpan
- IX. September — Kimovec
- X. Oktober — Vinotok
- XI. November — Listopad
- XII. December — Gruden

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO — AID FOR AGED PRESCRIPTIONS.

MALI OGLASI

POMOČ ISCEMO

Iščemo žensko za popolno oskrbo starejše gospe, priklenjene na vozičku. Pet dni na teden, od 8.30 zj. do 4.30 pop. V okolici. Za pojasnilo, kličite 361-4976. Po 6. zvečer. (TX)

Apartment For Rent
Near St. Vitus, off St. Clair.
Two bedroom apt. down.
Call after six. 361-6858. (X)

MAPLE HEIGHTS POULTRY & CATERING

17330 Broadway Maple Heights
Naznanjamo, da bomo odslej nudili kompletno postrežbo (catering service) za svatbe, banquete, obitnice in druge družabne prireditve. Za prvovrstno postrežbo prevzamemo popolno odgovornost. Na razpolago vseh vrst perutnine. Se priporočamo:

ANDY HOGEVAR in SINOVI

Tel.: v trgovini MO 3-7733 — na domu MO 2-2912

NEW ENLARGED & REVISED EDITION!

SLOVENIAN INTERNATIONAL COOKBOOK

WOMEN'S GLORY - THE KITCHEN

To order, send \$6.00 including postage per copy to:

Slovenian Women's Union

431 N. Chicago Street — Joliet, Ill. 60432

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERISKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Moj novi naslov:

MOJE IME:

Moj stari naslov:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

FOR SALE

Handy-man special — 1 family possible 2 — Recher area — to settle estate.
486-0241

(28-31)

REMODELING

Kitchens, baths, dry wall, porches, garages & roofing. Call Andrew Kozjek, Tom Znidarsic 481-0534 or 692-0633 (21-30)

3 rooms furnished (up) with garage. Security deposit. E. 66 St.

House for Rent
Mineral Springs, Fla.
942-4747

(25-30)

HIŠA NAPRODAJ

V lepem delu Euclida, je na prodaj zidana hiša z 2 spalnicama. Možna tretja na vrhu. Razdeljena klet. Za podrobnosti kličite 731-2907. (28-29)

ROJAKI POZOR!

Izvršujem vsa dela na hiši, znotraj in zunaj. Kuhinje, porči, stopnice. Betoniram privatne ceste (driveways). Brezplačen predračun. Kličite 944-1470 ali 486-5545. (X)

HELP WANTED
DOMESTIC

Laundry and cleaning for 2 adults, 1 day a wk. — Shaker Hts. Area. References. Call: 371-3131 (29-30)

HOUSE FOR SALE

3 Bdrm. Bungalow. Alum. sided. Euclid. Vicinity of Recher Hall. 486-0241. (29-32)

HIŠA NAPRODAJ

Za dve družini. 6 in 6 sob na Addison Rd. Tel. 391-1083. (29-32)

Darujte v tiskovni sklad Ameriške Domovine!

Za zanesljivost in silvarnost cen pri "kupovanju" ali prodaji Vašega rabljenega avtomobila se Vam priporoča slovenski rojak

Frank Tominc lastnik

CITY MOTORS

5413 St. Clair Ave.

tel. 881-2388

MULLALLY POGREBNI ZAVOD

Nabaja se med Memorial Shoreway in Lake Shore Blvd. 365 E. 156th St. KE 1-9411

- ★ Vse predpriprave v naši posebni privatni sobi.
- ★ Vera, narodnost in privatni običaji upoštevani.
- ★ Parkirni prostor. Zračevalni sistem.

24 urna ambulančna posluga in aparat za vdihavanje kisika.

Let Your Life Insurance
Work for You

American Mutual has a new concept which combines your life insurance with an exciting new benefit program. Scholarships, social activities, and recreational facilities provided by one of the largest Slovenian Fraternal Associations in Ohio. For further information, just complete and mail the coupon below.

American Mutual Life Assoc.
6401 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

My date of birth is

Name

Address

City State Zip

PRVI SLOVENSKI KOVanci

na razpolago je še nekaj zlatnikov in srebrnikov kovanih leta 1978. Na kovancih, ki so krasno darilo za poroko, krst, sorodnike v domovini so ovekovčeni Cankar, Prešeren, Trubar, Baraga, Slomšek in Krek še Bled, Brezje, zemljevid Slovenije, Vojvodski prestol in mariborski in ljubljanski grb. Nakup predstavlja izvrstno naložbo ker cena še posebej sedaj ko je zlato in srebro padlo več kot ugodna. Srebrna serija na razpolago po originalni ceni od 1978 to je USA \$93.--, zlata serija v krasni šatulji pa USA \$348.-- informacije: Dr. Peter Urbanc, 1 Daleberry Place, Don Mills Ont., Canada M3B 2A5 tel: 447-4332.